

ENTREVISTA AMB SANTIAGO RAMENTOL, DIRECTOR DEL DIARI 'AVUI'

«Seria cínic voler aconseguir a tothom»

Fa uns mesos corrien rumors de canvis en l'equip directiu de l'«Avui». Al final, aquella estranya història es va acabar. El diari ha començat una altra etapa de canvis, però en el disseny i en allò que ofereix al públic, una etapa que passa per la introducció del color i la creació de noves delegacions al País Valencià i a les Illes Balears.

Josep Roura

Fa uns mesos l'«Avui» ja havia dissenyat un model i ara introdueix més variacions. ¿A què són deguts tants canvis?

—Hi ha dos aspectes. L'un és que l'«Avui» sortirà en color d'aquí a dos mesos i per això cal fer uns canvis formals que permetin fer compatibles el color i el blanc i negre. Les portades i les contraportades seran en color i l'interior en blanc i negre. Dels dos models fonamentals de diari en color hem triat el que introdueix elements no incompatibles amb el blanc i negre, com el model del *The Times* de Londres. Mantenim el model inicial, modificant la primera pàgina i redistribuint algunes seccions que poden lluir més en color, com la informació del temps. I l'altra qüestió important és que un diari mai no ha d'estar parat. Ha d'incorporar constantment les noves tecnologies i ha de repensar-se ell mateix. Estem constantment en reflexió sobre el nostre model i anem introduint les variacions que creiem oportunes. I això ho fem ara, ho farem dins d'un any i dins de dos.

—Salvador Cardús s'ha incorporat a la secció d'opinió. ¿Significa una obertura cap alguns sectors?

—El model de l'«Avui» és el d'un diari nacional i progressista. Totes les incorporacions que es produeixin aniran en aquest sentit. Som coherents des d'un principi amb això. Sempre que l'empresa sigui capaç d'incorporar nova gent, serà gent nacionalista i progressista.

—El marc dels altres diaris és el Principat o bé l'estat. ¿Quin és el de l'«Avui»?

—El marc de l'«Avui» són els Països Catalans, tot i que en aquests moments posa una atenció especial en el Principat. No per filosofia, sinó simplement



DOMÈNEC UMBERT

«El marc de l'«Avui» són els Països Catalans».

pels mitjans que tenim. El que mirem de fer és consolidar-lo en el Principat i anar a configurar un espai d'expansió del diari dins dels PPCC. Ara tenim una boníssima corresponsalia al País Valencià, però hem d'aconseguir muntar-hi una delegació. Ho farem igualment a les Illes i a la Catalunya del Nord per omplir tot l'espai de l'àmbit cultural dels Països Catalans. Però comencem per aquesta consolidació. A mig termini tenim pensat edicions especials per al País Valencià i les Illes.

—¿Quina difusió real té el diari?

—Les vendes se situen entre 40.000 i 41.000 exemplars i els diumenges una mica més. I el nivell de lectura per exemplar és molt alt. Crec que és de quatre lectors per diari. Les vendes al País Valencià i les Illes són encara molt baixes respecte a les nostres intencions.

—¿La difusió dels diaris en català pot variar a curt termini?

—És molt difícil de dir. Crec que aquí entrem en dificultats. La primera

és que els lectors de diaris s'acostumen a llegir en català. Hi ha certa mitologia que en català costa més de llegir. Però això es pot trencar, com s'ha fet amb la televisió, gràcies a TV3. També es deia que veure pel·lícules en català semblava una mica estrany. Amb un diari és més difícil. I ens trobem amb una dificultat afegida; que els diaris en català pateixen una falta d'inversions importants. Jo sostinc que si el mateix que s'ha fet amb TV3 es fes amb un diari en català, s'assolirien tiratges i vendes importants. Però nosaltres estem amb una tecnologia molt inferior a les dels diaris en castellà i amb menys mitjans humans i professionals.

—¿Té més diners el diari ara que fa uns mesos?

—No és que tinguem més diners, sinó que hem racionalitzat l'empresa. L'equip Cahner, Carreras i jo mateix estem buscant una línia racional de portar l'empresa. Fins ara el diari es movia des del punt de vista empresarial d'una forma bastant ambigua.

—¿Això vol dir que l'equip directiu s'ha estabilitzat?

—¿En quin sentit?

—Fa uns mesos corrien alguns noms com a substituïts.

—Fa uns mesos persones o institucions o no sabem què de fora el diari, van fer córrer alguns noms. Però hem de tenir en compte que ni era el consell d'administració, ni era l'empresari, ni era l'editor, que és el representant del poder empresarial. Cap d'aquests estaments van tenir la idea de canviar la direcció del diari. En tot cas, grups o persones alienes al diari van fer córrer altres noms. És veritat que es va viure una situació insòlita. Però com que eren aliens a l'empresa, hi havia dificultats perquè aquests rumors es confirmessin. I després la realitat ens ha demostrat que era així.

—Si algú anava dient que seria el

pròxim director, algú altre li ho devia haver proposat...

—Això, ho hauríem de preguntar a la persona que es va dedicar a dir que seria el director-editor. A nosaltres, ningú de dins ni de fora ens va dir que seríem substituïts. Suposo que aquesta persona no s'ho devia inventar, però no sé qui li ho va dir ni amb quin poder. Sempre pot passar alguna cosa sorpresiva en aquesta professió. Però aquella operació semblava tan absolutament desgavellada que pensant-ho racionalment, totes les probabilitats eren que no se'n sortís. Els mitjans de comunicació se'n van fer ressò, tampoc sé per què, ja que haurien d'haver assegurat les seves fonts. En tot cas quedarà a la història que un senyor va anar passejant-se dient que li ho havien proposat. Quedarà com un intent fallit i erroni.

—*L'equip del diari va adoptar una postura contundent. ¿Amb qui es va haver d'enfrontar o amb qui va haver de pactar?*

—La direcció no es va haver d'enfrontar amb ningú. En un diari sempre hi ha persones que potser somien de posar una persona de la seva corda o de la seva confiança i més en un diari com l'*Avui*, que té un accionariat molt divers. No ho sé. En realitat nosaltres ens vam enfrontar a un fet fantasmagòric.

—*¿Qui té els diners per fer les inversions que falten?*

—Aquest és un país que s'omple molt les boques de catalanitat però que de vegades en fa poc. En aquests moments s'hauria d'invertir en la premsa en català, perquè hi ha una generació que apunta que ha fet l'ensenyament en català i que llegirà en català. Els diaris en català ara, però sobretot en un futur, seran rendibles, importants. Invertir diners en un diari en català, normalitzat, fent-lo competent amb els diaris en castellà, és a mitjà termini un bon negoci. El que passa és que la gent continua invertint en altres coses de molta menys rendibilitat cultural i nacional. I en diaris en castellà. Ens trobem en una situació bastant trista.

—*¿Les institucions també tenen culpa?*

—Ho dic també des del punt de vista institucional. Aquí s'han invertit molts diners en televisió sense pensar que els diaris i els llibres són llegits probablement per una minoria intel·lectual, però de gran poder de decisió. Quan es volen llegir els últims títols en ciència o assaig s'han de buscar en castellà. I el mateix quan es volen diaris

tècnicament i humanament forts. I això crec que farà molt de mal des del punt de vista nacional.

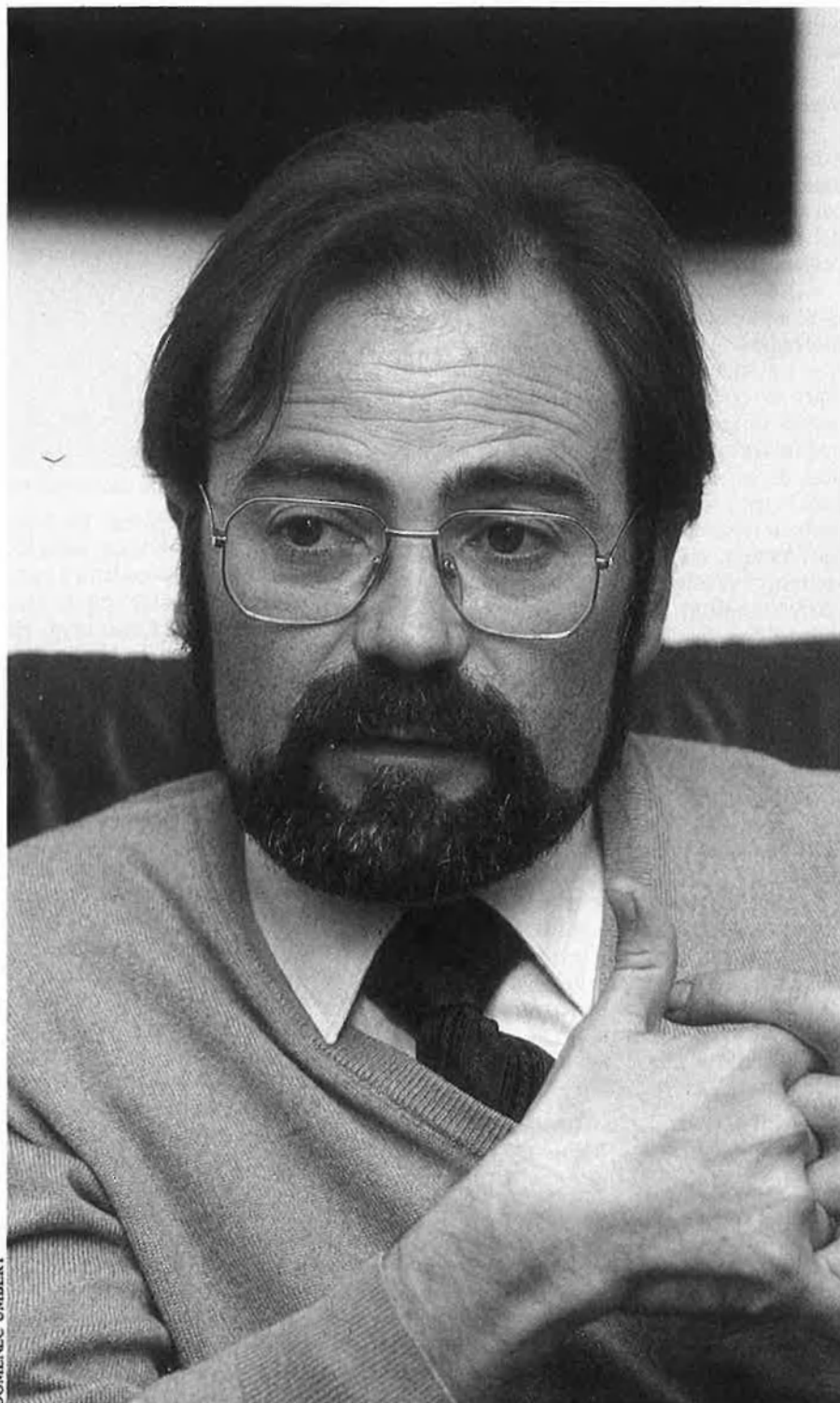
—*¿I què pensa d'El Observador?*

—Pràcticament no conec el projecte. Només he sentit rumors però no en conec res. En tot cas, no sé quins són els accionistes, però continuo dient que una bona inversió seria un diari en català. Tampoc sé si *El Observador* serà en català o castellà. Fa la impressió que serà en castellà. Si és així, continuo

dient que no s'inverteix en els diaris en català.

—*¿Postser cal un diari en castellà amb una perspectiva nacional?*

—Crec que amb una perspectiva nacional el que cal és fer-lo en català. Fer-lo en castellà és una contradicció. I menys rendible. Però en aquest món les coses varien tan de pressa que potser quan surti, n'hauran desaparegut uns quants. No ho sé. Continuo dient que em sap greu que no hi hagi gent que



DOMÈNEC UMBERT

«Els diaris en català ara, però sobretot en un futur, seran rendibles, importants».

vulgui invertir fortament en un diari en català.

—*¿La situació del Diari de Barcelona el preocupa?*

—Sí, molt. Perquè vol dir que estem en una situació poc optimista. Quan algú diu que és optimista perquè cada vegada hi ha més premsa comarcal en català, em sembla molt bé. Però necessitem diaris nacionals competitiu. Hi ha d'haver diaris en català capaços d'informar com el millor diari en castellà o en anglès. Fins que no aconseguim això, el país no estarà informativament normalitzat

—*Però el Diari de Barcelona tenia diners...*

—Tampoc va nèixer amb un capital extraordinari, sinó amb totes les limitacions dels diaris en català. Després cal veure si han encertat o no en el model: polític, informatiu, etc. Però en primer lloc hi ha la poca inversió.

—*¿A l'hora de tractar els temes vostè té en compte d'on poden venir les inversions?*

—La meva experiència en aquest diari és que no he tingut ni més ni menys dificultats que en els altres en què he treballat. En aquests moments hem de ser tan lliures i independents com ho pot ser un diari en castellà respecte la seva empresa. Cada diari té els seus lectors, als quals ha de mantenir contents i satisfets. És un problema de professionalitat.

—*¿Algú li diu quina notícia ha d'anar a primera plana?*

—Puc assegurar que mai no he rebut cap trucada assenyalant-me què he de posar o què he de dir. Ni sé d'altres diaris que n'hagin rebut. No és aquest el problema.

—*¿Què significa que el senyor Cahner abans fos editor i ara sigui president?*

—Max Cahner va fer com a editor un paper fonamental i favorable als interessos de la redacció. En un moment determinat, ell, que té una visió molt àmplia del món cultural i del paper que ha de tenir un diari, ha acceptat una responsabilitat superior. I nosaltres estem encantats.

—*Max Cahner és del Consell Nacional de Convergència. ¿S'entenen entre vostès?*

—No té res a veure, perquè, en contra del que de vegades pugui semblar, és una persona molt oberta. Procedeix del món nacionalista, és un nacionalista històric. El que no pot ser és que les persones que tinguin carnet estiguin impossibilitades per a exercir res. Jo no tinc carnet i estic molt còmode en la meua independència. Però si hi ha per-

sones que creuen que han de fer un paper en un partit polític, no per això se'ls ha d'excloure. Prefereixo una persona amb carnet, però dialogant, que una persona sense carnet, però no dialogant. No m'he trobat mai amb problemes amb ell.

—*¿És certa la correspondència Diari de Barcelona-PSC i Avui-CiU?*

—Ni sé ni vull jutjar la correspon-

ments a la premsa en català li falta capital amb visió per a fer un grup de premsa poderós, que tingui des d'una editorial a una productora de vídeos, una cadena de televisió, una emissora de ràdio, etc. Mantenir-se com un diari petit pot condemnar la informació escrita en català a ser un fet marginal. I aquí ens juguem la pròpia personalitat nacional.



«Mai no he rebut cap trucada assenyalant-me què he de posar, què he de dir».

dència del *Diari de Barcelona*. Però no es pot establir la mateixa relació. L'*Avui* és un diari nacionalista i progressista, que té molt clar que la Generalitat és el govern de Catalunya. Hi ha qui dona més importància al govern de l'estat. Nosaltres ho fem així no pel seu signe polític, sinó perquè és el govern de Catalunya.

—*L'Avui va rebre crítiques d'El País per donar veu a sectors radicals. I també dels independentistes emprenhats.*

—El fet de rebre crítiques per part d'*El País* per dir que donàvem suport als radicals polítics i després dels radicals polítics per dir que no els donem suport indica que estem en el bon camí.

—*No es pot acontentar a tothom.*

—Tampoc ho pretenem. Un ultradretà o un espanyolista no es trobarà còmode amb el nostre diari, Només veient el mapa del temps ja no s'hi trobarà bé. Seria, a més, impossible i cínic voler acontentar a tothom. Queden marginats els partidaris de la violència i els que radicalitzen la seva postura política sense relativitzar-la. I aquells que podem englobar dins el nacionalisme espanyol.

—*Més que diaris, ara es creen grups de comunicació. ¿Ho té en compte això, l'Avui?*

—Aquest seria el nostre desig. Però s'han de tenir diners i en aquests mo-

—*¿Quina notícia li agradaria publicar aviat?*

—*(Ho rumia uns segons.)* Una bona notícia seria que la ciència es dedica des d'avui al bé de la humanitat i no a la seva destrucció.

—*Parlant de possibles notícies, ¿el nou mapa del temps és una premonició, un desig...?*

Entrem en l'era postindustrial. Els vells estats responen a la societat industrial. Unes nacions s'han convertit en estats i altres no i tot això s'ha de relativitzar absolutament. Ara tots depenem més de tots. Podem parlar de grans àrees i una és Europa. A poc a poc potser assistirem a la desfeta dels vells estats. És difícil de respondre quin paper hi faràn Catalunya i els Països Catalans, però la nostra àrea cultural pot configurar un eix econòmic important.

La independència, tal com s'entendria amb fronteres i exèrcits seria del tot contradictòria. Les fronteres es trencaran. Però quedaran aquestes àrees culturals i una pot ser la dels Països Catalans, dins d'una Europa unida. I això depèn molt de l'esforç que es faci ara en el món de la cultura i de la ciència. Fent uns Països Catalans en punta des del punt de vista científic i cultural, aconseguirem el que serà la verdadera independència en el segle XXI. □